

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 179. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1818_335A_1-txt-shoot-idm6567/facsimile.pdf (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Folke-Sagn fra Hedenkabet.

Fjerde Bog.

Fra Fenges Død til Frode Fredegod.

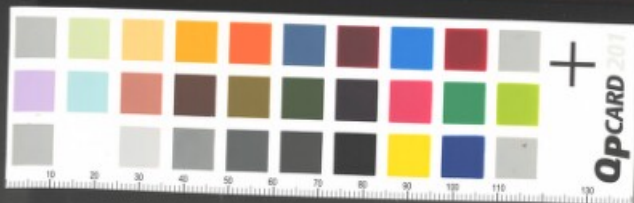
Amlet og Biglet.

Da nu Amlet havde taget sin Stiffader af Dage, tvivlede han om, hvad hans Landsmand vilde domme om den Gierning, og besluttede at holde sig skjult, indtil han saae, hvad den grove Almue vilde tage sig for.

Strax i Morgen-Stunden strømmede Folk fra Rabo-Baget sammen, for at see hvad det var for en stor Ildbrand der havde været om Natten, og de fandt da Salen lagt i Aske.

De ragede nu op i det lunkne Gruus, for at see, om de ikke kunde finde noget til hvad der havde voldt Ildbranden; men det er ikke med Ilden som med Lyden, den tager Veien med sig; og Alt hvad man fandt, var nogle ukjendelige Stumper af forbrandte Kroppe. Fenges Lig fandt man derimod, hvor det laae giennemboret, med det blodige Sværd ved Siden, og Indtrykket, som dette Syn gjorde paa Tilskuere,

(23^a)

var meget forfælligt, thi Somme gav strax deres Harmes Luft, Somme sørgede eller glædede sig i Stillehed, Nogle jamrede sig over Drottens Død, og Andre hoverede over den grumme Broder-Morderes Fald. Da Amlet saae, at Folket teede sig saa roligt, forlod han frimodig sit Skjul, tog med sig hvem han vidste havde især beholdt hans Fader i kiærligt Minde, gik frem Tjinge, og holdt en Tale til Folket.

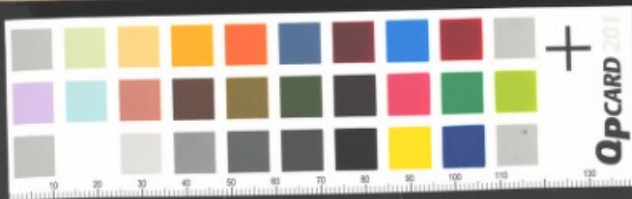
Høvdinge! sagde han, ei kan Synet af denne Gienbighed røre Nogen, som rørdes ved Horvendels sørgelige Udgang af Verden; eder siger jeg, som bevarede eders Troslab med Kongen, eders Kiærlighed til Faderen, kan det Rærværende ei røre! Det er jo en Misbædels, ingen Konges Ligt I see i Dag, og kan da dette Syn vel kaldes sørgeligt, ved Siden af hiint, I saae, da vor Konge laae lykkelig slagen af den nederdrægtigste, Broder vil jeg ikke sige, men Broder-Morder! Ja, med disse eders Dine, fulde af Taarer, saae I Horvendels Begeme dødt, mishandlet, stult med Saar, og hvorfor uddrev vel hin hjertelose Bøddel saa herlig en Aand af sin Velsig, uden for med det Samme at giøre Friheden fredløs i Hjemmet! eller var det maaskee ikke en og samme Haand, som lagde Horvendel i Graven og eder i Bænker! Kan da vel Nogen være saa affindig, at lade den grusomme Fenges Ihukommelse fortrænge den kiærlige Horvendels! O! mindes dog Horvendel! hvor livsalig han omgikkes, hvor retferdig han styrede, hvor omt han elskede eder! Kommer ihu, at det var Tyrannen, som rovede eder den retferdigste Konge, Broder-Morderen, som anmaadede sig eders misde Faders Sæde, for at besudle det, for at besmitte Alt, med Ubaad vanære Fædrenelandet, boie Retten, røve Friheden, giøre Aaget svart paa eders Nakke! Og af denne Ulykke, see nu er den forbi, nu da I see Broder-Morderen ligge hist paa sine Gierninger, sonderknuset af sine egne Forbrydelser!

Hvor er da nu den Uforstandige, der kan betragte Begierningen som en Ridsgering! Hvem kan ved Sands og Samling forge over, at Skielmen faldt i Graven, som han grov saa ondskabfuld! hvem tør beklage, at det Spir er brækket, som kun var en Veddel-Dre, hvem vil græde over, at Landet mistede en Herre, som kun var et Lugtens Riis!

Spørge I om Giernings-Manden, nu! her seer I ham! Nabens Hyst bekiender jeg, at det er mig, som her paa eengang hevne de min Fader og Fædrenes-Landet, at jeg har handlet haade paa mine egne og paa Ederes Begne, ene udrettet den Gierning, hvortil I burde raft en hjælp som Haand! Jeg veed meget vel, at de iblandt eder, som vare eders rette Herre og Konge hulde og troe, vilde aldrig nægtet mig deres Bistand, hvis jeg havde forlangt den, vilde aldrig vægret sig ved at tage Deel i saa ærefuld en Daad, men jeg vilde denne Gang ingen Hjælp begjære, ingen Stalbroder have, det var mig en Hjertens-Hyst, at straffe de Riddingen, uden at sætte Andre end mig selv i Bøve, og jeg troede ikke at burde umage Andre med at dele en Byrde, som jeg ansaa mine egne Skuldre for stærke nok, til at bære alene.

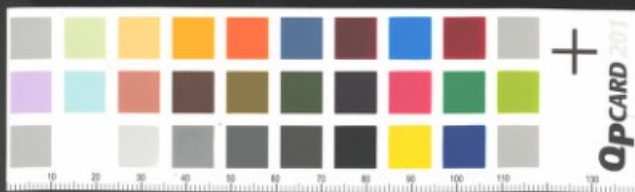
Imidlertid, Leiligheden til at vise eders retmæssige Harmen vilde jeg ikke betage eder; Hoftrybet har jeg lagt i Aste, men Fenge halsbuggede jeg kun, for at unde eder den Fyldestgjørelse at opbrænde hans Levninger! Hurtig nu altsaa! Haand paa Værket! heit lue Vaalet! Riddingen brænde, Riddingen smelte! Binden spille med Skalkens Emmer, Stormen adspredde Tyrannens Aste! Kaster den i Luften, og udfører saaledes den Kiærligheds-Gierning, jeg giemte til eder, for at I dermed stulde Krone mit Værk! Dette er den Liig-Begiængelse en Tyrann har fortjent, det er den Høitid der skal gjøres efter en Broder-Morder! Ingen Urne skal giemme hans Aste, ja Fædrelandet skal end ikke unde Asten af sin Tri-

heds Morder et Skjul, ingen Gravhøi skal oplade sig for Ribingens Stov, ingen Met i Fædrelandet besudles af hans Levninger, intet Raboland anstilles af hans Stank, ei Jord og ei Hav skal besmittes af den Forbandedes Ligt, intet Spor af Broder-Morderen skal blive tilbage!

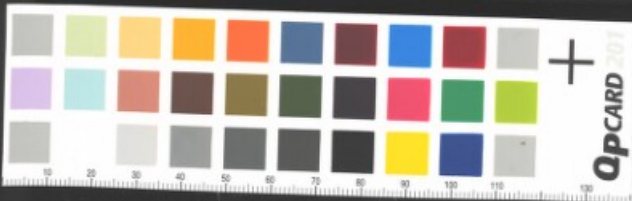
Og nu! skal jeg oprive mine Saar, skildre min Jammer, opregne mine Gienordigheder, fortælle eder, hvad I veed, saavel som jeg! Nei, kun Det vil jeg sige: Med dødeligt Had efterstræbt af min Stiffader, foragtet af min Moder, af falske Venner forhaanet, henfleed jeg sorgelig min Tid, fortærede i Jammer mine Aar, maatte daglig grue for Sværdet, som hængde i et Haar over mit Hoved, saa mit hele Liv har været en Klæde af Kummer og Gienordighed! Hvor tit har jeg ikke hørt eders stille Suk og sagte Klager over min tilshyneladende Affindighed, som lod til at berøve min Fader en Bevner og beskytte hans Morder, det var mig et høirostet Vidnesbyrd om, at der var tierlige Hjerter, i hvilke Kongens Minde, og hans Døds Ihukommelse levede endnu, og hvor er da det Steen-Hjerte i et Bryst af Staal, som ikke røres ved mine virkelige Gienordigheder, ei vil tage Deel i mine sande Lidelser!

Til eder taler jeg, saamange som ei har havt Lod eller Deel i Horvendels Mord, I maa have Medlidenhed med eders egen Fosterfader, og røres ved mit Uheld, I maa ynkes over eders forrige Dronning, min arme Moder, og dele hendes Glæde over at hun nu er udfriet fra den Skam, den dobbelte Skændsel at favne sin Husbonds Broder og Vane-mand! Kun forstilt var min Affindighed, min Daarfskab kun et Dække, hvorunder jeg pensede paa Hevn, og om dette Paasund var Daarfskab, om Listen forseilede sin Hensigt, det see I nu for eders Dine; og det staaer til eder om I nu tør domme mig fra Forstanden. Men haabe tør jeg, at I, med Broder-Morderens Ligt under eders Fødder, med dyb Foragt

for hans Stov, som var sin Herres, sin Konges og sit Fædrelands For-
 rader, som stræbde at naae Toppen af uforfæmmed Dudsflod, ved at vold-
 tage baade sin Broders Rige og hans Dronning, at I, med dyb Foragt
 for denne Riding, eders Friheds blodige Morder, vil, som i faderlig Havn
 modtage, med Kiærligheds Dine betragte, og med Vrefrygt hylde
 mig, den retfærdige Herods uslybige Redskab! Det er jo dog mig som
 har afvættet mit Fædrelands Banere, og udslettet min Morders
 Skændsel, mig som har fældet Tyrannen, og sonderknuset Broder-Mor-
 deren, mig, som ved at sætte Ligt imod Ligt har afvæbnet den Haand,
 som, hvis den endnu kunde røre sig, vilde daglig formere Tallet paa sine
 Forbrydelser! Skionner nu paa den Belgierning, hvorved jeg, nedtrynet
 af Bekymring over Fader og Fædreland, befriede eder fra den strange
 Herre, i hvis Dine Underfaat og Træl var Eet! erer den Haand som be-
 fæler mig, og maa I tilstaae, at jeg er Kronen værdig, saa rækker mig
 den! Splader eders Dine, og fæ! ingen Banflægtning, ingen Broder-
 Morder, men eders store Belgiorer, sin Faders agte Son, og Rigets
 retmæssige Arving er det, som taler! Hvem fortjener bedre de Frigjortes
 Hyliding end Tyrannens Banemand, hvem har bedre Adkomst til at re-
 giere, end den der sonderbrød Laget og brækkede Voldsmandens Spir!
 Utsaa: I var Trælle, jeg løste eders Baand, tabt var Rigets Væ-
 fæmet Kronens Glands, jeg har raadet Bod derpaa, fældet er Tyran-
 nen, halsbhugget er eders Veddel, og det Alt af mig, Loven veed I,
 Loven har I, har I Dyden med, da faaer Fortjenesten hvad den til-
 kommer!

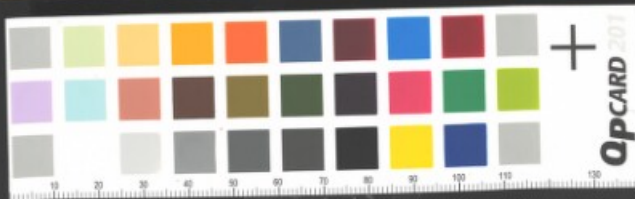
Denne Unger-Svendens Tale havde rørt Alles Hjerter til Medlidens-
 hed, ja mangen En endog til Laarer, og, saasnart man for Beemod
 kunde opløste Rosten, blev Amtet eenstemmig udraabt til Konge, thi

Alle gjorde sig store Forventninger om hans Regjerings-Raade, som baade ved at fatte og udføre saa dybe og snilde Forsætter, havde vist en ganske overordentlig Forstand. Der var dog imidlertid ogsaa dem, der forundrede sig mindre over hans fine List, end over den Kraft der horde til, i saa lang en Tid at tie med sit snilde Paasund.

Saa snart nu Amlet havde bragt sine Ting i Orden herhjemme, udrustede han trende Skibe, herlig udfasserede, for at besøge sin Hustru og Svigerfader i Britannien, og Skibene bemandede han alle tre med de meest udsøgte og pyntelige Ungerbønde, saa han i alle Raader ombyttede sin Stodder-Dragt med Konge-Pragt, thi Kleppene han for gif som en Stafket giennem Landet med, maatte nu betale hans prægtige Optog. Blandt Andet lod han sig ogsaa gjøre et Skjold, hoorpaa, med særdeles Kunst, alle hans mærkelige Hændelser, lige fra hans første Opkomst, vare i et eget Slags Billed-Skrift aftegnede, og fordoblede hans Være, ved at kundgiøre hans Fortjenester!

Her kunde man billedlig stave sig til Alt: til Horvendts Fald, Fænges Ribingsdøer og Amlets Afsnit, til Stiffaderens Mistanke og Broder-Sonnens Plag. Her saae man Krogene med deres Hager, og alle hine Fristelser: med Kvinden, med den graadige Udv, med Skibs-Roret, og Strand-Sanden afbittede. Her saae man i Skoven Bræmsen med Hænskræget, og det hemmelige Favnag! Her saae man Roder og Sen i Samtale paa Slottet, og Tegnet til Lurendreierens Hændelser, ligesaa man trak ham ud af Krogen, til han gif i Svinene! Her saae man Amlet randsage sine sovende Oppasferes Gjemmer, og omstrive Runerne, saae ham ogsaa ved Britte-Kongens Bord vrage det Fede, og kimske ad den stærke Drik, og gjøre spidste Miner ad det kongelige Herstab! Gesandterne i Galgen, Amlet i Bryllups-Klæder, under Seils til Danne-

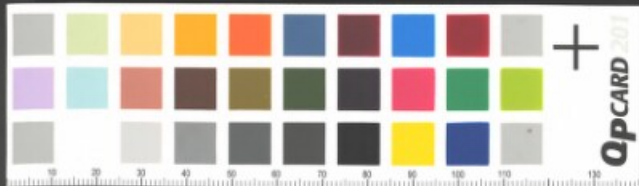

mark, i Salen hvor man drak hans Gravøl, med Kieppene, som han sagde gif for hans Ledfagere, med Bøgeret i Haand som Etienker, med det dragne Sværd og de blodige Finger-Ender; videre, det fornaglede Sværd, de drukne, tumlende Glasfer, Omhænget med Krogene spændt over de Sovende, den blussende Brand, den luende Sal, den sunkne Galb, Sværd-Byttet i Fjengs Seng-Kammer, og Tyrannens Fald for sit eget Sværd; alt Dette havde den store Mester med vidunderlig Kunst afbildet paa dette Klæmpe-Skjold, saa hver Ting havde faaet sit Tegn, hver Gierning sit billedlige Udtryk!

For at det Hele kunde tage sig desbedre ud, havde alle Amtets Folgesvende lutter forgyldte Skjolde, og i dette Optog kom han til Britanien, hvor han ogsaa blev modtaget med kongelig Pragt, men da den brittiske Konge spurgde over Vorde, om Fenge levede endnu og var ved Helsen, mærkede han strax det var overflodigt at spørge til hans Befindende, som befandt sig i de Dødes Rige, og ved at spørge videre paa Vangs og Tværts om de nærmere Omstændigheder, opdagede han, at det var Fjengs Banemand han sad og talde med. Uagtet han nu ikke lod sig mærke med nogen Ting, var den Efterretning dog som et Tordenflag i hans Dre, thi han og Fenge havde indgaaet Fostbroderskab, og derved hellig lovet, at hevne hinandens Død, og det var da ingen lille Leiersvold han her kom i. Paa den ene Side raadte Fader-Hjertet ham til at fraae sin Daatters Mand, men paa den anden Side fordrede ikke blot Benslab, men især det hottidelige Bøste og de dyre Eder, som det agtedes for Nidingværk at bryde, at her maatte hverken Frændskab eller Svogerskab komme i Betragtning, og virkelig vandt Trofastheden Seier, saa han besluttede at holde sit Ord og opoffre sin Svigersøn. Da det nu imidlertid ogsaa ansaaes for et Nidingværk at krænke Glasfer-Retten, besluttede

Sjette Deel.

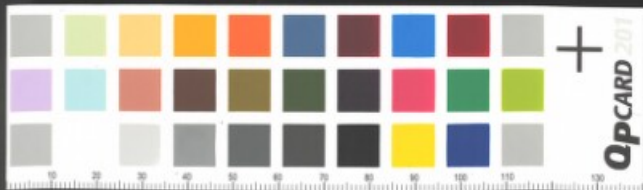
(24)

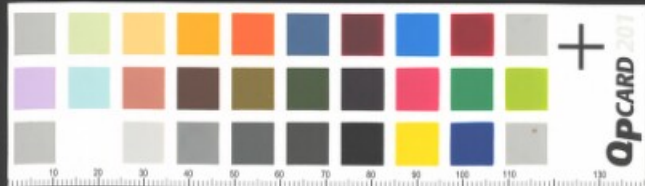

han at spille Sværdet i en Andens Haand, saa Amlet kunde fatte, og han dog synes uskyldig. Desaarfag skjulde han sit Forsæt, og holdt gode Minder med Skielmen bag Tret, i det han bad Amlet, hvis Snildhed han oploste til Skyerne, at reise hen og beile for sig til Dronningen i Skotland, som han saa indertig ønskede at faae i Steden for den klare Hustru, Døden nys havde berøvet ham. Sagen var nemlig den, at Kongen vidste godt, den Dronning var ikke alene for knipst til at gifte sig, men tilfide saa stolt og blodtørstig, at hun fatte et dødeligt Fiendskab til Enhver, som vovede at tale til hende om Kiærlighed, og iblandt alle de mange Beisere hun havde havt, var endnu ikke en Gæste sluppet bort med Livet.

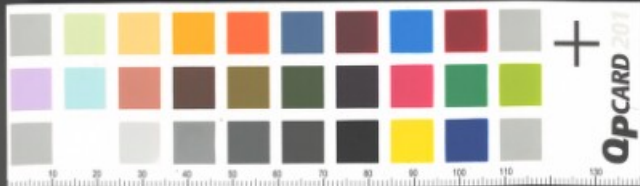
Amlet var slet ikke uvidende om, hvad han vovede, ved at rygte saadant et Vrind, men derfor vilde han dog ingenlunde vægre sig, og tog trostigt paa Rei med et godt Folgeskab, deels af hans egne Tjenere, og deels af Indfødte, som Kongen lod ham faae. De reiste da, og kom til Skotland, men da de nærmede sig Dronningens Slot, saae de en Eng liage tæt ved Reien, hvor de synes det var bedst at bede lidt med Hestene, og Amlet blev saa indtaget af Stedets Indighed, at han ikke kunde modstaae Lyften til at hvile sig lidt i det Grønne, hvorfor han satte sine Bagter ud, og lagde sig ned i Engen, ved en sagte rislende Bæk, som døsede ham sødelig i Slummer. Det fik Dronningen Nys om, og sendte strax ti Ungersvende ud, som skulde bespeide de Fremmedes Færd og Føring, og imellem disse Speidere var der et opvakt Hoved, som vidste godt at narre Bagten, og var forvoven nok til at liste sig lige hen til Amlet, og nappe hans Skjold, og det gjorde han saa behændig, at uagtet Amlet havde Skjoldet til sit Hoved.Gierde, vaagne dog hverken han eller Rogen af alle hans Folgesvende. Ja, ikke dermed nok, men Skalken

fit ovenkiøbet ogsaa Frier-Brevet, som Amlet havde med, ligesaa behændig listet ud af Taslen, og kom da tilgavns med Syn for Sagn hjem til sin Fæ. Saasnart Dronningen fit Fingre paa Skjoldet, gjorde hun store Dine, og ved at give noie Agt paa Prikker og Streger, stavede hun sig virkelig til Hoved-Indholden af det Hele, saa hun fandt ud, at den Svend, hun her fandt for sig, havde, ved Hjælp af den dybsindigste Snildhed, heenet sin Faders Død paa Morderen, som skulde være hans Farbroder. Derpaa tog hun Frier-Brevet frem, og da hun ingen Lyft havde til den gamle, men vel til den unge Veiler, forandrede hun alle Skieltegnene, saa Meningen blev, at Kongen i Britannien, under Haand og Segl, bad hende om, at øgte Døerbringeren, og for at giøre Tingen desmere sandsynlig, lod hun i Brevet indføre, hvad hun havde fundet paa Skjoldet, thi deraf skulde følge, at Skjold-Drageren og Brev-Drageren var en og den Samme, saa man ikke kunde tage Feil af, hvem Kongen meende. Saaledes brugde hun nu samme Fif med Amlet, som hun saae, han før havde brugt, da han spilde sine Led-sagere det slemme Puds, og derpaa befalede hun Speiderne, at bringe baade Skjold og Brev tilbage igien, og lægge dem hvor de tog dem. Det var nu Altsammen godt nok, men imidlertid var Amlet vaagnet, og saasnart han mærkede Uraad, var han gammel nok til at lulle Dinene igien, og lade som han sov, thi hvad man er sovet fra, maa man lure sig til, tænke de han, og hvem det først engang har været paa Spil, og havt Lykken med sig, han kommer nok igien. Regningen var ogsaa ganske rigtig, thi Speideren kom listende ad den samme Krogvei, som før, for at blive af med Skjoldet og Brevet igien, og saa var Amlet ikke seen, men sprang op og annammede Personen. Da nu Amlet havde faaet Hold og Haab paa ham, valde han sine Stalbrodre og gif op paa Støttet til Dronning.

(24²)

gen, hvem han hiidsde saa slittig fra sin Sviger-Fader, og overtraadte Brevet med Kongens Haand og Seigl. Hærm-Drude, saa hedd Dronningen, tog strax og læste Brevet, og bevidne derpaa Amlot i de forbindtligste Udtryk sin Helagtselse for hans Wiisdom og Bedrifter. Fenge, sagde hun, sit Len som forlydt, men der horde meer end menneskelig Mod og Forstand til at vove og udføre saa hoit og indviklet et Spil, som du nu kan rose dig af, da det ved magelos Snildhed er lykkedes dig ikke blot at hevne din Faders Mord og din Moders Skændsel, men ogsaa med Vren at udbriste Spiret af saa udlært en Fristers Haand, og hjemle dig det selv ved Heltedaad. Hvad jeg imidlertid ikke kan begribe, er hvorledes en Mand, der i alle andre Ting har seet sig saa godt for, dog har kunnet gifte sig i Blinde, og synke ned fra sin hartad meer end menneskelige Høihed til et Kvinde-Menneske af den allertaveste Stand, thi uagtet din Sviger-Fader ved et Lykketraf er blevet Konge, saa er din Husfrue dog ligesuldt af Trælke-Vet, og naar en forstandig Mand vil gifte sig, maa han ikke see efter et glat Ansigt, men efter et gyldent Stamme-Træ! efter Roden og ei efter Bladene, skal Blomsten bedømmes, og den fævre Skikkelse, der saa let optænder Begierligheden, er kun en Sminke, hvormed mangen hoibaaren Slægt har forðærvet sine rene og adelsfine Grundtræk! Du kunde jo dog vel have fundet en Brud iblandt dine Lige, thi jeg tør saaledes mene, du her seer en Kvinde, som hverken i Henseende til Stand eller Formue var dig uærdig, da hun hverken i Adelskab eller Herredomme giver dig det Mindste efter, men er saa mægtig en Dronning, at kun hendes Rion forbyder hende at være Konge, eller rettere sagt, at hun kun behøvede at trække en Mand sin Haand, for at opløfte ham paa Thronen, saa med hende sank et Konge-Rige i hvilken Mand's Arme hun tillod at omfavne sig, og hvem det timedes, at drage

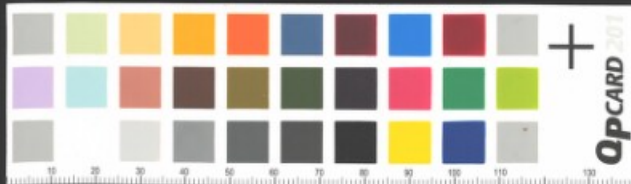

hende til sig med den venstre Haand, fik med det Samme Konge-Spiret i den høire! Naar hun nu selv tilbyder dig sin Haand, da bliver den ei derved mindre værd, thi at hun ei er giftesyg, det vidne de kolde Svare hun hidtil gav med Staal saamangen en Veiler! Saa glem da nu de røde Kinder over Rosen-Roden, stræb at tænkes den heibaarne Dronning, og fol dig lykkelig i hendes Arme!

Under disse Ord gif Dronningen Amlet imøde med aabne Arme, og han havde fundet saa stor Behag i hendes Tale, at han hjertensgierne mødte hende paa Hals-Veien, stuttede hende i sin Favn, kappedes med hende i Kys og Kiartegn, og forsikrede, at han var fuldkommen af hendes Mening.

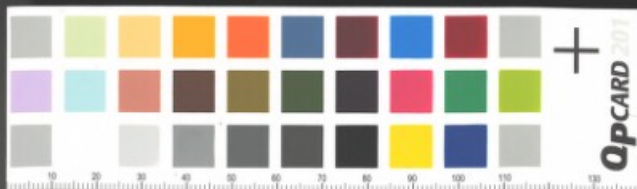
See, nu var da Alting klappet og klart, der gif Bud omkring til alle gode Venner og store Herrer, de kom, der blev gjort Gilde, og Amlet og Hærdrude blev Mand og Kone.

Med denne sin nye Dronning reiste nu Amlet til Britannien, men led dog for en Sikkerheds Skyld, hvad heller ingenlunde var af Veien, en heel stors Krigshær komme strax bag efter. Den Første han mødte i Nærheden af den brittiske Konges Slot, var hans første Dronning, og hun klagede rigtig nok over, at Grillen, han ferde med sig, var hende en Torn i Diet, men lagde dog til, at efter hendes Mening burde en Kone elske sin Mand høiere, end hun habede hans Grille, og at hun derfor umuelig kunde vere sin Husbond saa fiendsk, at tie med hvad Forræderie, hun vidste der var oplagt imod ham. Den Sen, sagde hun, som er vort Wegtestads Frugt, kan jeg aldrig betragte, uden derved at bindes fastere til dig, han maa vel hade sin Moders Bedrager, men jeg maa dog elske hans Fader, og den Kiærligheds Lue du har optændt i mit Hjerter, skal ingen Misundelse slukke, og ingen Gienvordighed dæmpe. Derfor vil

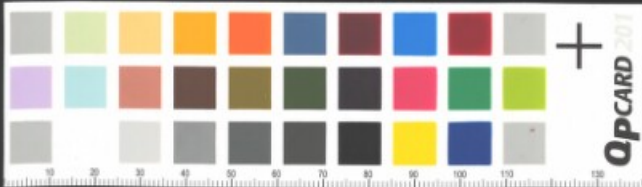
Jeg nu ogsaa aabenbare dig, at der er Noget i Giere mod dig, som ikke er godt, og en Snare spændt for din Fod, vogt dig for din Sviger-Fader, thi han er dig gram, fordi du saa isde har rygget hans Drinde, kun melet din egen Kage, og glemte den Trostid du skyldte ham, som dig udsendte. Saa talde hun, og viiste derved, at hun elskede sin Mand høiere end sin Fader.

Imidlertid kom Kongen selv ud imod sin Svigersøn, og sagde ham mange smukke Ting, men det kom aldrig inden for hans Tænder, og at han bod ham til Gæst var kun for at lokke ham i Fælden. Det mærkede Amlet ogsaa godt, men besluttede dog at skjule sin Mistanke ligesaa godt som Kongen skjulte sit Fiendskab, tog et Harnisk indenfor sine Klæder, og reed saa til Slottet med tohundrede Ryttere, da han heller vilde vove sit Liv, end have Død for at være bange. Begge Slots-Vortene stode paa vid Gavl, saa der var frit Kierind, men i den dunkle Hvelving stak Kongen saa trofast til Amlet, at, havde ikke Harnisket været, var Spydet gaaet lige igennem ham. Nu derimod slap han med at blive let saaret, vendte sin Hest og travede hen hvor han havde ladet Skotterne lægge sig i Daghold. Herfra sendte han den fangne Spejder til Kongen, som stulde forklare, hvortedes han, efter Hærbrudets Befaling, havde listet sig til at bortsnappe Kongens Brev, hvoraf da stulde følge, at Amlet ingenlunde havde bedraget Kongen, men at den skotske Dronning var ene og alene Skyld i det Hele. Kongen lod sig imidlertid ikke holde op med Snak, men forfulgte Amlet paa staaende Fod, og anrettede et stort Nederlag paa hans Krigshær. Amlet saae, der var ikke andet for end næste Dag at vove et Slag, men da hans fleste Folk vare faldne, tiltroede han sig ikke Styrke nok, og hittede derfor paa det Raad, at opvække de Døde saa godt han kunde, det vil da sige: stille dem op med Spiler og Sti-

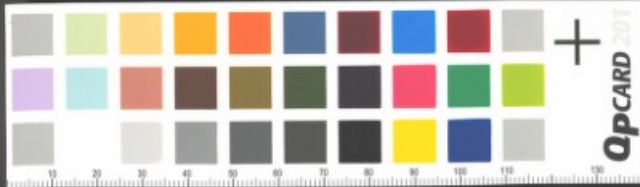
vere i deres fulde Rustning, deels til Fods, ved Hjelp af en Hov Stene der laae, og deels til Hest, hvor han bandt dem fast. Det kom da virkelig til at see ud, som han havde faaet en betydelig Forstærkning, thi der var netop ligesaamange staaet op i Dag, som der faldt i Gaar, og de udgjorde ligesom en Rile, saa Pudset var ikke nemt at opbage. Den Tid var ingenlunde spildt, som han anvendte paa det Stykke Arbeide, thi om Morgenen, da Soel gik op, stod hele Droppen i Straale-Skiaret, og frembød virkelig et forbausende Skuespil af Dødnings, som havde reist sig til Kamp, Hensøve, der truede med blinkende Sværd. Slagne med Rædsel over dette Syn, holdt Britterne det for raadeligst at flye i Tide, saa de, som i levende Live vare slagne til Jorden, overvandt nu efter Døden deres Vanemænd! Lange nok kan man trættes om, enten Amlet havde meest sin Snidhed eller Lykkens Gunst at takke for Seieren, men nok er det, at han blev Seier-Herre, og Britte-Kongen, som ikke ret havde lært at tage Venene med sig, faldt i Flugten for de Danske. Efter nu derpaa at have forstyrret den brittiske Røver-Rede, drog Amlet med et usædvanligt Bytte og begge sine Hustruer hjem til sit Fædreland!

Smidertid var Morik død, og en vis Wiglet kommet paa Thronen, som i Amlets Fraværelse havde holdt et ugudeligt Huus med hans Moder, og berøvet hende alt hendes kongelige Liggendese, under det Paaskud, at hendes Son, ved selv at sætte sig paa den jydskke Throne, havde krænkert Leire-Kongens Ret, hvem det ene tilkom at give og at tage Konge-Navn i Danmark. Denne Fornærmelse bar Amlet saa taalmodig, at han endog, for at stoppe Munden paa Bagtalelsen, oversendte Wiglet den kostbareste Deel af sit vundne Bytte, og forst siden, ved en god Leilighed, gav han sin Bæde Lust, og bekrigede Wiglet, hvem han ogsaa overvandt,

og fordrev Fjaller, som var Statholder i Slaane, langt bort, efter Rytets Sigende, til Undens-Ager, et Sted, som for Resten Ingen af vore Folk kiender Noget til. Bilet kom dog imidlertid ved Hjelp af Slaaninger og Sallandsfarer, igien paa Benene, og udafseede, ved en Heroid, Amtet til standende Strid. Denne klarioiede Helt saae sig nu omslagret af tvende fiendtlige Skikkelser: Skjændsel nemlig, og Død; vilde han tage imod Udfordringen, stod Døden ham truende for Dine, og vilde han aflaae den, sank han som en Kryster under Skjændselen. Dog, eftersom hans Blik var stadig hæftet paa Dyden, da beholdt ogsaa Lyften til ufordunklet at bevare dens Edelsteen, Dørbøgt i hans Sjæl, og det priselige Efter-Mæle, han inderligst attraaede, overdøvede hans Hjertes bange Slag, Dødens Skrælle-Villede opløstes i Straalerne af den sande Verdens Soel, og det slog ham, at Forskiellen imellem Kryster-Liv og Helte-Død er saa ontrent den samme som mellem Gabe-Stoffen og Konge-Stolen! Hvad der imidlertid bekymrede ham meer end hans forestaaende Fald i sig selv, var at hans inderlig elskede Hærdrube derved kom i Enkestand, og han gjorde sig at optænkelig Umage for, at staafe hende en god Mand, endnu før han gik i Slaget, men Hærdrube forsikkrede, at hun havde Mod og Mandshjerte til at følge ham tro midt ind imellem de skarpe Sværd, og sagde, at det maatte være et Afslum af en Kvinde, som ei turde lægge sine Been ved sin Egte-Mands Side. Det var store Død, men som hun havde kun lidet Vre af, thi saasnart Slaget, som stod i Jylland, var forbi, og Amtet faldet for Bilets Haand, lod hun sig ikke alene godvillig fange, men tillige omfavne af Seier-Herren!

Saaledes gaaer det med alle Kiællinge-Løfter: de adspredes som Væner for Vinden, og synke som Belgen i Havet, men hvem vil ogsaa staa paa et

Kvinde-Hjerte, der skifter Sind, som Blomsten falder Blade, som Mars-Lider verte, og Hænder udslette hinandens Spor. Med den Undskyldning, at Loven er ærlig, men Gølden besværlig, løser sig den letfindige Kvinde fra sine store Løfter, og slagrer dig, hvor den glimrende Fristelse vinker, glemmer hurtig det Gamle, og griber begjærlig det Ny, kan aldrig stades, og er som en Vold for de skiftende Lyster!!

Saa døde da Amlet, end veed man i Sylland at vise hans Gravhøi, og en Mark, som bærer hans Navn; og det skal være hans Efter-Male, at havde han kunnet levet sin Alder ud med Lykken i Følge, da vilde hans herlige Anlæg udviklet sig i meere end Herkuliste Bedrifter, og smykket hans Tinding med Hatogude-Kransen!

Biglet opnaaede uanfægtet paa Thronen en høi Alderdom, og fik saa sin Hælsot.

Bermund og Uffe.

Bermund blev Konge efter sin Fader, og sad i mange Aar Dage uanfægtet og tryk paa sin Thron, medens Landet kunde rose sig af at nyde den dybeste Rolighed. Hvad ham fattedes i hans kraftfulde Alder, var kun en Kraving, men tit kommer Lykken, naar den ventes mindst, og saa gik det her, thi i sin Alderdom avlede Bermund Sønnen, han i sin Ungdom og i den lange Række af Manddoms-Aar forgiavede havde onsket sig. Sønnen blev kaldt Uffe, og overgik snart i Størrelse og Forligthed alle sine Jævnaldrende, men med hans Indvortes Syndes det saa slet beændt, at hvem der saae ham i hans Opvæxt, antog ham for et Kiøbs-Hovet og Gode-Nød, som der aldrig kunde blive en fornuftig Mand, endfige Konge af; thi han tog som Barn aldrig Del i nogen Leeg eller

Sørpe Deel.

(25)

